

La grande Arche og Viborg

Menneskehedens triumfbue i La Défense i Paris er et af den daværende franske præsident François Mitterrands store bygningsværker. Ideen til denne bue kom fra Johan Otto von Spreckelsen (4. maj 1929 i Viborg – 16. marts 1987 i Hørsholm), som også tegnede den og var hovedarkitekt ved opførelsen. Han måtte trække sig fra projektet i 1986, da en ny borgerlig regering beskar den offentlige del af projektet så meget, at det blev vanskeligt at overholde kontrakten. Hans oprindelige ide er dog i det store og hele blevet fastholdt, men han beklagede, at man valgte en billigere marmor til den udvendige facade.

Von Spreckelsens arkitektur er enkel og baseret på geometriske figurer, især kvadratet, gerne i kombinationer. Hertil kommer almindelig aritmetik: Den *lille* triumfbue i Paris, Arc de Triomphe du Carrousel, har målene: 25 x 25 m – Triumfbuen på Champs Élysées har målene 50 x 50 m, så von Spreckelsen doblede videre op og kom frem til 100 x 100 m som en passende dimension for sin nye konstruktion, som skulle afslutte *l'Axe historique*. Med dette som udgangspunkt blev resultatet *von Spreckelsens kube* med målene: højde: 110 m, bredde: 108 m, dybde: 112 m. I modsætning til de øvrige bygninger i området, der lå strengt på linje, er hans bygning drejet få grader af hensyn til den eksisterende grundplan, hvilket svarer til den drejning, Louvre har i forhold til Aksen.

Johan Otto von Spreckelsen

Han blev født i Viborg i 1929 som søn af revisor Otto von Spreckelsen og Maria Antonie von Taborsky, som stammede fra Ungarn. Von Spreckelsen havde sit barndomshjem i Morvilles Gård i Sankt Mogensgade 8 i Viborg.

Familienavnet von Spreckelsen stammer fra Ditmarsken i Nordtyskland. Blandt hans aner var også den kendte slægt Morville, som stammede fra de franske Huguenotter. Justitssekretær Georg Morville, medstifter af Hedeselskabet, var Johan Otto von Spreckelsens oldefar.

Den katolske kirke i Viborg havde i årene under og lige efter 2. Verdenskrig hjemme i hans barndomshjem. Johan Otto von Spreckelsen tilhørte som resten af familien (dog ikke faderen) den romersk-katolske kirke, men fik senere et mere distanceret forhold til denne. Familien von Spreckelsen stillede havestuen i Morvilles Gård, i den del, der vender ud mod Gråbrødre Kirkestræde, til rådighed for den katolske menighed, som indtil da enten måtte rejse til en anden by for at gå til messe eller holde messe i private hjem. Havestuen blev indviet som kirke med navnet Sankt Kjelds Kapel i 1941. Her blev holdt messe de fleste søndage, og Maria Antonie von

Spreckelsen virkede som organist ved kirken. Den fungerede her frem til 1946, hvor den flyttede til Sankt Leonis Gade. Her fungerede moderen i øvrigt også som organist.

Efter sin studentereksamen fra Viborg Katedralskole i 1948 uddannede von Spreckelsen sig til arkitekt på Kunstakademiet i København. Han blev senere lektor ved Akademiet og fra 1978 var han professor ved Kunstakademiets Arkitektskole. Han har bygget flere kirker, både katolske og folkekirker i Danmark.

Spreckelsens barndomshjem i Viborg, Morvilles Gård, set fra Gråbrødre Kirkestræde. Yderst til højre på bindingsværksmuren ses den mindeplade for Johann Otto von Spreckelsen, som Viborg Fonden opsatte for byens søn i 2006

Kilder: *Wikipedia* (Dk og Fr), Helmuth Spanggård: *Vibog by og egn FØR & NU II*, Lions Club Viborg, 1997, *Den store danske Encyclopædi*. Carsten Nissen: Andre trossamfund i Viborg Stift i *Stiftet og Byen, Årbog for Historisk Samfund for Viborg-egnen*, 2010.